

Περί του ιστορικού της εορτής

Στο παρεκκλήσιο της αγίας Σωρού, που βρισκόταν στην νότια πλευρά του ναού των Βλαχερνών της Κωνσταντινουπόλεως, φυλάσσονταν η Αγία εσθήτα, ο πέπλος και μέρος της Τιμίας Ζώνης της Υπεραγίας Θεοτόκου. Σε μια αγρυπνία αυτού του παρεκκλησίου, μετείχε και ο Άγιος Ανδρέας ο διά Χριστόν σαλός (έζησε επί αυτοκράτορος Λέοντος του μεγάλου, 4ος αιών Μ. Χ. περίπου), με τον μαθητή του Επιφάνιο, και έναν ακόλουθό του Επιφανίου. Ο μακάριος Ανδρέας μάλιστα, είχε την συνήθεια να παραμένει στην αγρυπνία όση ώρα μπορούσε, άλλοτε μέχρι τα μεσάνυχτα κι άλλοτε μέχρι το πρωί.

Ήταν η ώρα περίπου Τετάρτη νυκτερινή (με το βυζαντινό ωρολόγιο), οπότε βλέπει ο μακάριος Ανδρέας τη Θεοτόκο Μαρία να προχωρεί απ' τις βασιλικές πύλες προς το Θυσιαστήριο. Φαινόταν πολύ υψηλή, και είχε λαμπρή τιμητική συνοδεία λευκοφόρων αγίων. Ανάμεσά τους ξεχώριζαν ο τίμιος Πρόδρομος και ο Θεολόγος Ιωάννης, που παράστεκαν δεξιά κι αριστερά τη Θεοτόκο. Από τους λευκοφόρους, άλλοι προπορεύονταν και άλλοι ακολουθούσαν ψάλλοντας ύμνους και άσματα πνευματικά.

Όταν πλησίασε στον άμβωνα, είπε ο όσιος Ανδρέας στον Επιφάνιο:

-Βλέπεις, παιδί μου, την Κυρία και Δέσποινα του κόσμου;

-Ναι, τίμιε πάτερ, αποκρίθηκε ο νέος.

Η Θεοτόκος εν τω μεταξύ είχε γονατίσει και προσευχόταν για πολλή ώρα. Παρακαλούσε τον Υιό της για τη σωτηρία του κόσμου, και έραινε με δάκρυα το άγιο πρόσωπό της. Μετά τη δέηση μπήκε στο θυσιαστήριο, όπου προσευχήθηκε για τους πιστούς που αγρυπνούσαν εκείνη την ώρα.

Όταν ολοκλήρωσε τη δέσησή της, έβγαλε από την άχραντη κεφαλή της το αστραφτερό μαφόριο με μια κίνηση χαριτωμένη και σεμνή, και καθώς ήταν μεγάλο και επιβλητικό, το άπλωσε σαν Σκέπη με τα πανάγια χέρια της επάνω στο εκκλησίασμα. Έτσι απλωμένο το έβλεπαν και οι δύο τους για πολύ ώρα, να εκπέμπει δόξα Θεϊκή σαν ήλεκτρο. Όσο φαινόταν εκεί η Κυρία Θεοτόκος, φαινόταν και η ιερή αισθήτα να σκορπίζει τη χάρη της. Όταν εκείνη άρχισε να ανεβαίνει στον ουρανό, άρχισε και η Θεία Σκέπη να συστέλλεται λίγο- λίγο και να χάνεται. Το ιερό αυτό μαφόριο που φυλασσόταν εκεί, στον άγιο αυτό ναό, συμβόλιζε τη χάρη που παρέχει η Θεοτόκος στους πιστούς.

Αυτό λοιπόν το θαυμαστό γεγονός, της ζωντανής παρουσίας της Κυρίας των Αγγέλων μεταξύ των τέκνων της, και η διαρκής προστασία που από αυτήν παρέχεται στην στρατευομένη Εκκλησία, εορτάζεται από όλους τους ορθοδόξους την πρώτη του Οκτωβρίου μηνός. Μετά όμως από την εποποιία του 1940 - 1941, η Ιερά σύνοδος της καθ' Ελλάδα Εκκλησίας, το 1952, έκρινε σκόπιμο να μεταθέσει τον εορτασμό από την πρώτη Οκτωβρίου, στην εικοστή ογδόη του ιδίου μηνός, και διότι η θαυμαστή Ελληνική νίκη του πολέμου εκείνου ήταν έργο της Υπερμάχου Στρατηγού του γένους μας, αλλά και διότι πολλές μαρτυρίες πολεμιστών του Ιερού εκείνου αγώνος, βεβαίωναν πως η Παναγία μας, «προσβεβλημένη» λες από τον Ιταλοκίνητο τορπιλισμό της Έλλης στην Τήνο, ανήμερα της εορτής της Κοιμήσεώς Της τον Αύγουστο του 1940, προπορευόταν των μαχομένων στρατιωτών του

μετώπου, και προστάτευε τους στρατιώτες μας στα Βορειοηπειρωτικά βουνά, στις θάλασσες και στους κάμπους, όπου δηλ. οι αμυνόμενοι υπεράσπιζαν πατρίδα και Πίστη!

Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι οι δύο σημαντικότερες εθνικές εορτές μας, έχουν το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό να συνεορτάζονται με μία γιορτή της Παναγίας. Την 25η Μαρτίου γιορτάζουμε τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου, και την 28η Οκτωβρίου, την Αγία Σκέπη της Θεοτόκου. Η εορτή αυτή τελείται ως ένδειξη ευγνωμοσύνης προς τη μητέρα του Θεού για τη σκέπη και την προστασία της στον αγώνα των Ελλήνων απέναντι στους αλαζόνες Ιταλούς, αρχικά, και, αργότερα, σε όλη τη διάρκεια της εθνικής αντιστάσεως.

Ήταν μία αντίσταση στην απολυταρχική βία, στην άκρως αλαζονική απαίτηση να παραδώσουμε με τη θέλησή μας τμήματα του εθνικού εδάφους, να προδώσουμε τα κεκτημένα δικαιώματά μας με αγώνες και με το αίμα των προγόνων μας. Η ελληνική ψυχή όμως έδωσε την απάντηση που έπρεπε, είπε το περήφανο ΟΧΙ, και ξεκίνησε έναν αγώνα για τα ιερά και τα όσια της πατρίδος μας, με αποτέλεσμα να αιφνιδιάσει δυσάρεστα τους εισβολείς, να τους χαρίσει ιδιαίτερα ταπεινωτικές ήττες και να τους αναγκάσει να αποσυρθούν μέσα από τα σύνορα, περιμένοντας εκεί τη βοήθεια των συμμάχων!

Είναι όμως απαραίτητο στο σημείο αυτό να κάνουμε μία σύντομη ιστορική αναδρομή, και να δούμε τα γεγονότα με τη σειρά. 28 Οκτωβρίου του 1940, στις τρεις τα ξημερώματα, ο Ιταλός πρεσβευτής στην Αθήνα Γκράτσι, επισκέπτεται στην οικία του τον πρωθυπουργό της Χώρας Ιωάννη Μεταξά, και του επιδίδει τελεσίγραφο με το οποίο ζητούσε, μέσα σε τρεις ώρες, την ελεύθερη διέλευση και στάθμευση των ιταλικών στρατευμάτων στην Ελλάδα. Με το υπερήφανο «ΟΧΙ», και τη φράση «Πόλεμος λοιπόν», ο Μεταξάς απορρίπτει το ιταλικό τελεσίγραφο και απευθύνει διάγγελμα προς τον ελληνικό λαό. Αρχίζει έτσι η ιταλική επίθεση κατά της Ελλάδος στο Βορειοηπειρωτικό μέτωπο, την ώρα που ο λαός διαδηλώνοντας στους δρόμους της Αθήνας κατά της Ιταλίας, τρέχει με ενθουσιασμό να καταταγεί και να πολεμήσει στο μέτωπο.

Σε λίγες μόνο μέρες, οι εισβολείς εκδιώχθηκαν από το ελλαδικό έδαφος από επιστρατευμένες κυρίως δυνάμεις, με ανεπαρκή μεταφορικά μέσα και εφοδιασμό, αλλά με τη συνδρομή των χωρικών (ανδρών και γυναικών) της Μακεδονίας και της Ηπείρου, που έσπευσαν στο εθνικό προσκλητήριο, και έπαιξαν ουσιαστικό ρόλο στον ανεφοδιασμό. Για να κάμψουν το ηθικό του ελληνικού λαού, οι Ιταλοί άρχισαν τον βομβαρδισμό ελληνικών πόλεων. Η ελληνική αντεπίθεση στο μέτωπο, άρχισε στις 14 Νοεμβρίου 1940, και γρήγορα οι δυνάμεις μας διέρρηξαν την ιταλική αμυντική γραμμή. Στις 22 Νοεμβρίου οι Έλληνες στρατιώτες εισέρχονταν στην Ελληνικότατη Κορυτσά. Η προέλαση συνεχίστηκε αργά αλλά αποφασιστικά, και στις 6 Δεκεμβρίου, ο ελληνικός στρατός καταλάμβανε το λιμάνι των Αγίων Σαράντα.

Στη συνέχεια ο ελληνικός στρατός πήρε στα χέρια του την πρωτοβουλία, πέρασε σε ορμητική αντεπίθεση, πέταξε τους επιδρομείς έξω από τα ελλαδικά εδάφη, και τους καταδίωξε μέσα στο «αλβανικό» έδαφος, κατατροπώνοντας τους.

Μήπως όμως χρειάζεται να αναζητήσουμε κάποια ερμηνεία για όλα αυτά τα γεγονότα; Και ποια σχέση έχουν με την εισαγωγική αναφορά μας στην Σκέπη της Παναγίας; Δεν χωράει αμφιβολία ότι η εποποιία του 1940, αποτελεί ένα θαύμα, είναι ένα από τα πολλά θαύματα στην ιστορία των Ελλήνων. Δεν μπορεί όλα αυτά να είναι καρπός αποκλειστικά ανθρώπινου αγώνος. Η θεϊκή χάρη συνεργάσθηκε με την ανθρώπινη προσπάθεια. Και είναι δίκαιο, που μαζί με τα θριαμβευτικά σαλπίσματα πάνω από τους τάφους των ηρώων, σήμαναν δοξαστικές καμπάνες για ένα Ευχαριστώ! στην Παναγία, εκείνη, στην οποία η εθνική συνείδηση απέδωσε για μια ακόμα φορά τα Νικητήρια! Στη Σκέπη των αγωνιστών, στην Ελευθερώτρια των σκλαβωμένων!

Γιατί στα κρίσιμα χρόνια του πολέμου οι Έλληνες εμπιστεύθηκαν στα χέρια της Παναγίας τον αγώνα τους. Ζήτησαν τη μητρική προστασία της για να υπερασπιστούν τα δίκαιά τους. Και ήταν τόση η πίστη τους, ώστε την έβλεπαν να τους εμψυχώνει και να τους σκεπάζει, καθώς πολεμούσαν απεγνωσμένα στα χιονισμένα βουνά της Πίνδου και της Τρεμπεσίνας. Η άλλοτε Υπέρμαχος Στρατηγός των Ρωμιών, γίνεται η Αγία Σκέπη των αγωνιστών, και έτσι το θαύμα επαναλαμβάνεται. Χάρη στην πίστη που θερμαίνει τις ψυχές τους, οι μαχητές περιφρονούν τη λογική των αριθμών, και αντιστέκονται στις σιδερόφρακτες εχθρικές στρατιές με ηρωισμό που κινεί τον παγκόσμιο θαυμασμό.

Για τους λόγους αυτούς η εκκλησία σήμερα, δηλαδή όλοι εμείς, ανυμνούμε τη Σκέπη της Παναγίας, και την παρακαλούμε να μας σκεπάζει πάντα με την αγάπη της, μα και να στέκεται πάντα δίπλα, βοηθός και συμπαραστάτης στο έθνος μας, σε κάθε καλό αγώνα, γιατί τη βοήθεια της την έχουμε το ίδιο ανάγκη και στον καιρό της ειρήνης. Μπορεί να μην υπάρχει σήμερα άμεση εθνική απειλή και άμεσος κίνδυνος πολέμου, μπορεί να μην υπάρχει Χίτλερ ή Μουσολίνι, υπάρχει όμως ένας άλλος εισβολέας, ο ευδαιμονισμός, ο οποίος ίσως να είναι και πιο επικίνδυνος, αφού προσπαθεί να αλώσει τις συνειδήσεις μας, ώστε να ξεχάσουμε την ιστορία μας, να αποσπάσει την προσοχή μας από τα σοβαρά προβλήματα, προσφέροντας μας τέρψη με θεάματα, ώστε να κάνει μία όχι στρατιωτική αλλά μία πνευματική – τηλεοπτική κατοχή στις καρδιές μας.

Έχουμε καιρό όλοι μας να παρακολουθούμε σίριαλ, που μας διδάσκουν πως μπορούμε να χαλάσουμε πολύ εύκολα τις οικογένειες μας, τα κύτταρα του έθνους μας, δεν έχουμε όμως καιρό να διαβάσουμε την ιστορία μας, να γνωρίσουμε με ποιους αγώνες των προγόνων μας μπορούμε εμείς σήμερα να ζούμε ελεύθεροι, αλλά και να διαβάσουμε συγκλονιστικές μαρτυρίες αγωνιστών της εθνικής αντιστάσεως, οι οποίοι στον υπεράνθρωπο αγώνα τους πάνω στα παγωμένα βουνά έβλεπαν την Παναγία ζωντανά, και έπαιρναν κουράγιο να συνεχίσουν.

Ας είναι λοιπόν ο εορτασμός αυτός, έναυσμα να ασχοληθούμε όλοι περισσότερο με την ιστορία μας, ένα μνημόσυνο για όσους έπεσαν ηρωικά στον πόλεμο, και μία ελάχιστη τιμή ευγνωμοσύνης στην μητέρα μας και Μητέρα του Θεού, την Παναγία μας.

Απολυτίκιον. Ήχος α. Της ερήμου πολίτης.

Τῆς Σκέπης σου Παρθένε, ἀνυμνοῦμεν τὰς χάριτας, ἦν ὡς φωτοφόρον νεφέλην, ἔφαπλοῖς ὑπὲρ ἔννοιαν, καὶ σκέπεις τὸν λαόν σου νοερῶς, ἐκ πάσης τῶν ἐχθρῶν ἐπιβουλῆς. Σὲ γὰρ σκέπην καὶ προστάτιν καὶ βοηθόν, κεκτήμεθα βοῶντές σοι· Δόξα τοῖς μεγαλείοις σου Ἀγνή, δόξα τῇ θείᾳ Σκέπῃ σου, δόξα τῇ πρὸς ἡμᾶς σου, προμηθεΐᾳ Ἀχραντε.

Παρθένε, ἀνυμνοῦμε τις χάριτες της Σκέπης Σου, την οποία σαν φωτοφόρο σύννεφο απλώνεις πάνω μας, πέρα από κάθε προσδοκία και ανθρώπινη σκέψη. Και έτσι σκεπάζεις τον λαό Σου νοερά, από κάθε επιβουλή των εχθρών του. Γιατί Εσένα έχουμε αποκτήσει σαν σκέπη και προστάτη και βοηθό, και με ύμνους που μοιάζουν με βοή, Σου ψάλλουμε: Δόξα στα μεγαλεία Σου Αγνή: δόξα στη θεία Σου σκέπη. Δόξα γιατί για μας φροντίζεις πάντα πριν από την ώρα της κάθε μας ανάγκης, Αχραντε.

Πηγή: neotita.gr